

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЕКОНОМІКА ТА ВРЯДУВАННЯ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	281 «Публічне управління та адміністрування»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Христенко Лариса Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри публічного управління, менеджменту та маркетингу

посада

hristenko@snu.edu.ua	+38-066-066-1049	Viber за номером телефону	511ГК аудиторія кафедри ПУММ
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Вивчення курсу передбачає отримання здобувачами достатнього рівня теоретичних знань щодо теорій публічних фінансів, умов, напрямів, форм та методів забезпечення ефективного функціонування публічного фінансово-бюджетного механізму в контексті прийняття державно-управлінських рішень на загальнонаціональному, регіональному та місцевому рівнях, а також практичних навичок щодо дії механізмів, методів та інструментів публічного управління економічними процесами та відносинами необхідними для розроблення і реалізації ефективних заходів публічного управління в економічній сфері; протікання процесів, які відбуваються у публічній сфері в контексті соціально-економічної та історичної динаміки для осмислення ситуацій функціонування ринків та можливих ситуацій державного втручання у сучасних умовах глобалізації та євро-інтеграційних та ін.

Результати навчання:

Знати: механізми, методи та інструменти публічного управління економічними процесами та відносинами; сутність та зв'язки між економічними, соціальними та політичними явищами і процесами; сутність процесів, що відбуваються у публічній сфері в контексті соціально-економічної та історичної динаміки; зміст та структуру публічної (державної) економічної політики; теоретичні аспекти інструментів та методів публічного управління економічними процесами, методів та процедур виявлення й оцінювання ризиків в економічній сфері; основи ситуативних станів неспроможності ринків, що є підставами для державного втручання, та основні ситуації неспроможності влади, що розглядаються як обмеження для результативного державного втручання, в контексті глобалізації та євро-інтеграційних процесів; теорії публічних (та/або державних) фінансів, необхідних умов ефективного функціонування фінансово-бюджетного механізму в контексті прийняття

державно-управлінських рішень на загальнонаціональному, регіональному та місцевому рівнях; сутність публічних фінансів і бюджетного процесу; напрями, форми та методи забезпечення ефективного функціонування публічного фінансово-бюджетного механізму.

Вміти: застосувати механізми регулювання розвитку різних сфер та секторів національної економіки в умовах глобалізації ринків; використовувати основні методи прогнозування для формування гіпотез і припущень про майбутні тенденції розвитку економічних систем на мікро- та макрорівнях; критично осмислювати проблемні питання розвитку національної економіки та публічного управління економічними процесами та відносинами; враховувати мікро- та макроекономічні умови при обґрунтуванні вибору інструментів публічної (державної) економічної політики; здійснювати моніторинг результативності та ефективності виконання відповідних управлінських рішень; використовувати інструменти та методи публічного управління економічними процесами, виявляти та оцінювати ризики в економічній сфері, розробляти заходи для мінімізації їхнього впливу на економічну стабільність; обґрунтовувати бюджетні потреби при формуванні державної політики у публічній сфері; використовувати форми та методи врахування пріоритетів державної політики у бюджетному процесі; здійснювати аналіз ефективності проектів бюджетних програм.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо загальних економічних процесів на макро- і мікрорівнях та у сфері публічного управління й адміністрування; навички у сфері наукових досліджень та прийнятті управлінських рішень.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни «Економіка та врядування» є отримання результатів навчання для формування компетентності слухачів досліджувати та розв'язувати складні проблеми економічного розвитку, його інституційного та фінансового забезпечення в системі публічного управління та адміністрування.

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК12. Здатність забезпечувати виконання завдань щодо реалізації публічної політики загальнодержавного та регіонального рівнів.

СК13. Здатність розробляти і обґрунтовувати пропозиції щодо вибору пріоритетів соціально-економічного розвитку регіонів, розробляти та впроваджувати методи ефективного використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів регіону.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
<i>Змістовний модуль. Порівняльні економічні системи і публічне адміністрування (Comparative Economic System and Public Administration).</i>				
1	Організація і функціонування економічних систем суспільства як чинники розвитку публічного управління господарськими процесами	4/2	Безмежність потреб та обмеженість ресурсів. Проблема вибору в економіці та альтернативна вартість. Суспільне виробництво як матеріальна основа життя людини. Фактори виробництва. Продуктивні сили та виробничі відносини. Господарський устрій та його елементарні форми. Економічна система, її сутність, властивості, цілі й основні структурні елементи. Технологічна, галузева, секторальна, функціональна структура економічних систем. Економічна конституція. Основні суб'єкти економіки та їх взаємодія. Власність, її сутність і місце в економічній системі. Типи, форми та види власності.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Порівняльний аналіз і публічне управління розвитком економічних систем	4/2	Формаційний та цивілізаційний підходи до типологізації економічних систем. Порівняльні характеристики основних типів економічних систем. Національні моделі економічних систем. Технологічні та інституційні чинники розвитку економічних систем. Держава та її функції з формування сучасних економічних систем. Економічні трансформації як об'єкт публічного управління. Використання механізмів нового публічного менеджменту для розвитку сучасних економічних систем.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Сучасний вибір стратегії трансформації економічної системи України в процесі глобальних структурних зрушень.	4/2	Теоретичні засади дослідження системних трансформацій економіки і суспільства. Основні тенденції і фази трансформації сучасних економічних систем. Стратегії та моделі політики ринкових реформ у постсоціалістичних країнах. Інституційні механізми трансформації економічних систем. Сучасний вибір стратегії трансформації економіки і суспільства для України.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
<i>Змістовний модуль. Мікро- та макроекономіка для розроблення публічної політики (Micro- and Macroeconomics for Public Policy Making).</i>				
4	Мікроекономічний вибір і ефективність конкурентних ринків.	2/1	Рациональна поведінка і теорія корисності. Рішення споживачів за умов ризику. Теорія фірми в мікроекономічному аналізі. Поведінка фірми на конкурентному ринку. Ринки праці, землі та капіталу.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Концепція ефективності і публічна політика на конкурентних ринках.	2/1	Загальна рівновага і ефективність конкурентного ринку. Вплив податків на стан ринкової рівноваги. Концепція ефективності за Парето в аналізі вигід і витрат.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Економічні аспекти аналізу публічної політики. Аналіз	2/1	Публічна політика як процес. Універсальні критерії оцінювання публічної політики. Загальна рівновага конкурентних ринків. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їхнє	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	вигід і витрат		державне регулювання. Вплив податків на стан ринкової рівноваги. Аналіз вигід і витрат як інструмент оцінювання альтернатив політики. Етапи аналізу вигід і витрат. Співставлення вигід і витрат у часі. Концепція ефективності за Парето в аналізі вигід і витрат.	Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7.	Макроекономічна рівновага та макроекономічна нестабільність	2/1	Теорії розвитку економіки. Рівень інфляції в Україні та країнах Європейського Союзу. Економічні наслідки безробіття. Теорії ринку праці. Причини та наслідки нерівності у суспільстві. Показники вимірювання нерівності. Аналіз ринку праці в Україні та країнах ЄС.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
<i>Змістовний модуль. Мікро- та макроекономіка для розроблення публічної політики (Micro- and Macroeconomics for Public Policy Making).</i>				
8.	Теорія публічних фінансів	4/2	Фінансова система: основні теоретичні концепції та методи дослідження. Фінансовий механізм: сутність та структура. Структура та нормативно-правові засади публічних фінансів України. Сутність, функції і роль державного бюджету у забезпеченні потреб економічного і соціального розвитку суспільства. Розмежування повноважень між центральними органами влади в системі державних фінансів України. Організація державного фінансового контролю в Україні.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
9.	Публічні надходження і публічні видатки	4/2	Сутність та структура публічних надходжень. Податки як економічна категорія: сутність, види, класифікація. Податкова система України та принципи її побудови. Податкове навантаження. Суспільні блага та роль державних програм у їх фінансуванні. Програмно-цільовий метод та мультиплікатор урядових витрат. Ефективність бюджетних видатків: аналіз вигід і витрат. Форми фінансування економічної діяльності. Бюджетне фінансування соціальної сфери в Україні. Видатки бюджету на забезпечення обороноздатності країни. Оборонний бюджет України. Фінансування видатків на утримання органів правопорядку та державного управління.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
10	Державний бюджет і бюджетний процес	6/3	Наукові основи побудови бюджетного устрою країни. Структура та принципи побудови бюджетної системи України. Асиметрія регіонального розвитку та характер міжбюджетних відносин. Бюджетний федералізм. Бюджетна класифікація. Критерії ефективності використання бюджетних коштів. Проблеми збалансування державного бюджету.	Презентації в PowerPoint. Ділові ігри. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Базилевич В. Д., Сафронова О. М., Балдич Н. І. Макроекономіка : підручник; за ред. В. Д. Базилевича. 4-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2008. 744 с.
2. Бодров В. Г., Сафронова О. М., Балдич Н. І. Державне регулювання економіки та економічна політика: навч. посіб. К.: Академія, 2010. 520 с.
3. Бугас Н. В. Бюджетування як ефективний інструмент управління витратами. Бізнес Інформ, 2012. №5. С. 190–193.
4. Бюджетна система України: Навч. посібник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / С. І. Юрій, Й. М. Бескид та ін. К.: НІОС, 2000. 400 с.
5. Бюджетна система: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк. К.: КНЕУ, 2000. 206 с.
6. Бюджетний кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
7. Василик О. Д., Павлюк К. В. Державні фінанси України: Навч. посібник для студентів екон. спец. вузів. К.: Вища шк., 1997. 383 с.
8. Геєць В.М. Про єдність і суперечності у розвитку суспільства, держави та економіки / В.М. Геєць. Економіка України, 2012. № 10. С. 4–23; № 11. С. 4–22.
9. Державне управління в економічній сфері : навч. посіб. / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко, М. М. Коваленко, С. В. Майстро ; за заг. ред. д.держ.упр., проф. А. О. Дегтяра. Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2014. – 244 с.
10. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / О. Бориславська, І. Заверуха, Е. Захарченко [та ін.] ; Швейцарськ.-укр. проект «Підтримка децентралізації в Україні DESPRO». К. : Софія, 2012. 128 с.
11. Децентралізація та ефективне місцеве самоврядування : навчальний посібник для посадових осіб місцевих та регіональних 36 органів влади та фахівців з розвитку місцевого самоврядування / В. Негода, Дж. Сах, М. Полонський та ін. К. : ПРООН/МПВСР, 2007. 206 с.
12. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій: монографія / В. Б. Дзюндзюк. Х. : Вид-во ХарPI УАДУ «Магістр», 2003. 236 с.
13. Економічна теорія. Мікроекономіка: підручник; за ред. В. М. Тарасевича. К. : Знання, 2012. 134 с.
14. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред.В.Д. Базилевича. 7–е вид., перероб. і доп. К.: Знання–Прес, 2008. 719с.
15. Єпіфанов А. О., Сало І. В., Д'яконова І. І. Бюджет і фінансова політика України: Навч. посібник для студ. екон. фак. вузів. К.: Наукова думка, 1997. 302 с.
16. Зарубіжний досвід публічного адміністрування : метод. рек.; авт. кол. : Н. М. Мельтюхова, В. В. Корженко, Ю. В. Дідок та ін. ; за заг. ред. Н. М. Мельтюхової. К. : НАДУ, 2010. – 28 с.
17. Зінь Е. А. Регіональна економіка: Підручник: Е. А. Зін. К.: «ВД «Професіонал», 2007. 528 с.
18. Іванов М.Ф. Актуальні питання економічної теорії та практики її застосування в державному управлінні: Навч. посібник / М.Ф. Іванов. К.: НАДУ, 2004. 54 с.
19. Історія економіки та економічної думки : підручник / О.Ю. Амосов, В.О. Сивоконь, Н.В. Статівка та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф., засл. діяча науки і техніки України О.Ю. Амосова, к.е.н., доц. В.О. Сивоконя. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2013. 600 с.
20. Крайник О. П., Третяк Г. С. Сучасна економічна теорія: навч. посіб. вид. 2-ге, доп. і перроб. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2012. 240 с.
21. Лист Фридрих. Национальная система политической экономии [Електронний ресурс]: Електронная библиотека RoyalLib.com. – Режим доступу: http://royallib.com/book/list/fridrih/natsionalnaya_sistema_politicheskoy_ekonomii.html
22. Малиш Н.А. Бюджетно-податкова політика України: навч.- метод.матер./ Н.А. Малиш, Л.В.Льченко-Сюйва. К.: НАДУ, 2015. 52 с.

23. Машкаров Ю. Г., Орлов О.В., Мордвинцев М.В., Клімушин П. С. та ін. Електронне врядування. Інформатизація державного управління : навч. посіб. Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. 264 с.
24. Мікроекономіка і макроекономіка: підручник : у 2 ч.: С. М. Будаговська, О. І. Кілієвич, О. П. Романюк та ін.; за заг. ред. С. М. Будаговської. 4-те вид. К. : Вид-во Соломії Павличко, 2007. 519 с.
25. Мікроекономіка: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай; за ред. В. Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Знання, 2008. 679 с.
26. Мочерний С.В. Економічна теорія: навч. посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 640 с.
27. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики. Пер. с англ. А.Н. Нестеренко; предисл. и науч. ред. Б.З. Мильнера. М.: Фонд экономической книги “Начала”, 1997. 180 с.
28. Оболенський О. Ю. Опорний комплекс лекцій з навчальної дисципліни «Публічне управління» : наукова розробка / О. Ю. Оболенський, С. О. Борисович, С. М. Коник. К. : НАДУ, 2011. 56 с.
29. Пасічник Ю. В. Бюджетна система: Навч. посібник для студентів екон. спец. вузів. Черкаси: Відлуння, 1999. 375 с.
30. Податковий кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
31. Публічне врядування : навчальний посібник / Л.Ю. Гордієнко, С.В. Лукашев. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 388 с.
32. Стандарти європейського врядування : навч. посіб.; авт. кол.: І. А. Грицяк, О. Ю. Оржель, С. М. Гладкова та ін.; за заг. ред. І. А. Грицяка. К.: НАДУ, 2011. 184 с.

Інформаційні ресурси:

1. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Господарський кодекс України № 435-IV (із змін. і доповн.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/>
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
6. Електронний ресурс розміщення в цифровому репозиторії [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/MySql/>.
7. Податковий кодекс України (із змінами, внесеними згідно із Законом № 72-VIII від 28 груд. 2014 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
8. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
9. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до індивідуальної роботи з дисципліни «Економіка та врядування» (змістовний модуль «Порівняльні економічні системи і публічне адміністрування») для освітнього рівня «магістр» спеціальність 281 «Публічне управління і адміністрування» / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 12 с.
2. Методичні рекомендації до індивідуальної роботи з дисципліни «Економіка та врядування» (змістовний модуль «Основи публічних фінансів та фінансово менеджменту») для освітнього рівня «магістр» спеціальність 281 «Публічне управління і адміністрування» / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 15 с.
3. Екзаменаційний тест з дисципліни «Економіка та врядування» (змістовний модуль «Порівняльні економічні системи і публічне адміністрування») для освітнього рівня

- «магістр» спеціальність 281 «Публічне управління і адміністрування» (25 питань) / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 4 с.
4. Екзаменаційний тест з дисципліни «Економіка та врядування» (змістовний модуль «Мікро- та макроекономіка для розроблення публічної політики») для освітнього рівня «магістр» спеціальність 281 «Публічне управління і адміністрування» (25 питань) / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 4 с.
 5. Економіка та врядування: метод. рек. для підготовки фахівців за ступенем вищої освіти "магістр". Уклад. : Горник В. Г., І. В. Бовсунівська.К.: УкрСІЧ, 2019. 26 с.
 6. Екзаменаційний тест з дисципліни «Економіка та врядування» (змістовний модуль «Основи публічних фінансів та фінансово менеджменту») для освітнього рівня «магістр» спеціальність 281 «Публічне управління і адміністрування» (38 питань) / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 4 с.
 7. Комплект завдань до комплексної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Економіка та врядування» (Частина 1 – змістовний модуль «Порівняльні економічні системи і публічне адміністрування» для студентів спеціальності 281 «публічне управління і адміністрування» / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018.
 8. Комплект завдань до комплексної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Економіка та врядування» (Частина 2 – змістовний модуль «Публічні фінанси і фінансовий менеджмент» для студентів спеціальності 281 «публічне управління і адміністрування» / Укл. Л.М. Христенко. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	70	
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	40
Індивідуальна робота	-	30
Екзамен (тест)	30	30
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату, що базується на низці внутрішніх положень СНУ ім. В. Даля та вимогах чинного законодавства.

Під час вивчення курсу здобувачі виконують різні індивідуальні текстові роботи (виступи, доповіді, реферати, індивідуальні контрольні завдання), які перевіряються на унікальність за допомогою Internet-джерела (програма Antiplagiarism.net.).

До текстових робіт висуваються вимоги, за якими усі запозичення мають бути оформлені за допомогою актуальних посилань на відповідних авторів. Під час складання екзаменаційних тестів списування із будь-яких джерел суворо заборонено.

Завдання і заняття:

Під час викладання курсу використовується студентоцентризований підхід у формі проведення практичних/семінарських занять у малих групах, проблемно-орієнтованої структури лекційного матеріалу, що викладається, та групових/індивідуальних консультації (теоретичних та проектних) за курсом. Активно застосовується форма самопідготовки здобувачів на основі бібліотечних фондів та Інтернет-ресурсів. У межах пропонованого лекційного матеріалу відбувається заохочення здобувачів до самонавчання за допомогою

проходження тематичних онлайн-курсів на навчальних онлайн-платформах. Надання підтверджуючих документів (сертифікатів) є підставою для зарахування виконання певних тем з додаванням відповідних балів.

Заплановані робочою програмою за курсом індивідуальні завдання, реферати, доповіді до семінарів, виступи на практичних заняттях й інші форми індивідуальної роботи мають бути виконані у визначені терміни і оцінені відповідно до шкали, яка подана у програмі.

Вимогами до аудиторних занять є: проведення занять на регулярній та своєчасній основі, забезпечення необхідними технічними засобами та роздавальним матеріалом. Відсутність здобувача на заняттях (з будь-яких причин) не звільняє його від вивчення теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань. Строки виконання та здачі завдань визначаються індивідуально кожному слухачеві з урахуванням причин відсутності на заняттях. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність та ін.) терміни можуть бути переглянуті у сторону збільшені за письмовим погодженням з завідуючим кафедрою та директором інституту.

Поведінка в аудиторії:

На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки. В аудиторії мають зберігатися етичні та взаємоввічливі відносини з дотриманням зворотного зв'язку. Слухачі під час занять мають бути зосередженими і не заважати викладачеві проводити заняття; вони не повинні залишати аудиторію без звернення до викладача за дозволом. Під час здійснення аудиторного контролю слухачі мають бути підготовленими у межах теми або всього курсу; розраховувати лише на власні знання; не заважати іншим проходити контрольні заходи; виконувати усі вимоги викладача до поточного та підсумкового контролю знань.